

KİH KADININ
İNSAN HAKLARI
DERNEĞİ

FAALİYET RAPORU 2024



FAALİYET RAPORU 2024

İÇİNDEKİLER

Merhaba.....	3
Biz Kimiz.....	5
2024'te Neler Yaptık.....	6
Yayınlar.....	21
Basında KİH.....	23
Katıldığımız Buluşmalar, Etkinlikler, Toplantılar.....	25

MERHABA

2024 yılı, yine hayatlarımız ve haklarımız için mücadele etmeye devam ettiğimiz bir sene oldu. 31 Mart yerel seçimlerinde iktidar partisi 22 yıl sonra ilk kez ikinci sıraya düştü. Çıkan sonuçların yarattığı umutla yerel yönetimlerde yeni bir sayfa açılabilmesine ve yerel örgütlenmelerin yeniden güç kazanabileceğine inandık. Yerel ve ulusal düzeyde çalışmalarını yürüten birçok kadın örgütü, yerel yönetimlerin hizmetlerinin, mekanizmalarının ve politikalarının toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamayı amaç edinmesi için çabaladı. Kadınlar ve LGBTİ+’lar olarak yerel düzeydeki karar alma mekanizmalarında var olmaya ve sözümüzü taşımaya devam ettik. Ama bu ülkede hiçbir kazanımın kolay elde edilmediğini biliyoruz. Seçimlerin ardından muhalif belediyelere yönelik yargı müdahaleleri ve seçme ve seçilme hakkına yönelik bir gasp olarak gördüğümüz kayyım atamaları bu umut penceresini daralttı.

Mayıs 2024’te Cumhurbaşkanı ve Aile Bakanlığı tarafından açıklanan Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı’yla kadın ve insan haklarından daha da uzaklaşıldı. Azalan doğum oranlarına bir yanıt olduğu iddia edilen ve “aile yapısını güçlendirmeyi” amaçlayan belge, haklara saldırmak için bir yol haritası işlevi görüyor. “Küresel cinsiyetsiz politikalarla mücadele” başlığıyla sözde aileyi yok ettiği söylenerek pazarlanan, küreselde de sağ hareketlerin yükselişinin bir alameti haline gelen politikalar kadın ve LGBTİ+ haklarına karşı topyekûn bir savaşın sinyallerini veriyor. Oldukça büyük bir bütçeyle desteklenen eylem planı, insan hakları yerine “aile haklarını” koyuyor, kadınları ev içi alana ve ataerkil aile yapısına hapsediyor. Bu eylem

planın bir ayağı olan Aile Enstitüsü ve Nüfus Politikaları Kurulu, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Aralık ayı sonunda Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kadınların hedef olduğu eylem planının bir diğer hedefi LGBTİ+’lar ise devlet ve hükümet düzeyinde, hedef gösterilmeye ve nefret söylemine maruz kalmaya devam etti. LGBTİ+ yaşamlarına yönelik nefret politikası kurumsallaşmasını sürdürdü.

Öte yandan kadınlar, evlendikten sonra yalnızca kendi soyadlarını kullanabilme taleplerini hukuki ve toplumsal düzlemde güçlü biçimde gündeme taşıdı. Anayasa Mahkemesi’nin, evli kadınların yalnızca kendi soyadlarını kullanmalarını engelleyen düzenlemenin Anayasa’ya aykırı olduğuna hükmetmesi, yıllardır süren feminist mücadelenin bir sonucu olarak kayda geçti. Bu kazanım, kadınların kimlikleri üzerindeki denetimi reddetmeleri ve ataerkil aile yapısına karşı geliştirdikleri direniş, kadın hareketinin hukuk yoluyla haklarını genişletme stratejilerinin etkinliğini de bir kez daha gösterdi. Kadınlar, bu kararla sadece bireysel kimliklerini değil, toplumsal eşitlik ve özgürlük taleplerini de daha yüksek sesle dile getirme alanı kazandı.

2019’da ayak seslerini duyduğumuz pandemi ile kendini gösteren, akla hayale sığmayan ekonomi politikalarıyla 2023’ten bu yana derinleşerek devam eden ekonomik kriz, hayatlarımızı her yönüyle etkiledi. İktidarın muhafazakarlaşma ve güvenlik politikalarına ayırdığı milyonlara karşın toplum, 2024’te temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz hale geldi. Yoksulluk, kadınların hane içindeki ücretsiz emek yükünü artırdı. Kadınların istihdama katılımının önündeki toplumsal

cinsiyet rollerinin dayattığı engeller varlığını sürdürdü. Barınma ve hayatta kalma mücadelesi, kadınların ve LGBTİ+'ların yaşam koşullarını daha da zorlaştırdı, temel ihtiyaçları karşılayabilmek için gösterdikleri çaba her geçen gün daha arttı.

Kasımda hükümetin yargı paketi içerisine sıkıştırdığı "etki ajanlığı" maddesiyle sivil toplum ve gazeteciler yeni bir kriminalize etme girişimiyle karşılaştı. 2025 yaklaşırken bizleri susturma çabaları daha da yoğunlaştı. Aşırı sağcı ve toplumsal cinsiyet karşıtı hareketlerin dünya genelinde yükselişi, savaşlar ve güvenlik odaklı ekonomi politikalarıyla birleşince; kadın ve LGBTİ+ örgütleri başta olmak üzere, birçok hak temelli örgüt yıl boyunca sistematik denetimlerle, müstehcenlik suçlamalarıyla hedefteydi. Bazıları kaynaklarını kaybetti, bazıları kapatıldı, arkadaşlarımız işlerinden oldu.

Neredeyse her yıla bir yeni seçim sığdıran Türkiye bu yıl yalnız değildi. 2024 yılında dünyada 77 ülkede seçimler yapıldı ve sonuçlar, özellikle Avrupa'da ve ABD'de, aşırı sağın güç kazandığını gösteriyor. Donald Trump yeniden seçildi ve Avrupa Parlamentosu'nda aşırı sağ partiler koltuklarını artırdı. Toplumsal cinsiyet eşitliği kavramı, göçmenler ve translar açık hedef haline geldi.

Filistin'de ve Ukrayna'da süren savaşlar ise tüm dünyayı etkiledi. Ölenler, kayıplar, toplumsal cinsiyet eşitliği temelli desteğe erişememe ve diğer hak ihlalleri, yerinden edilen milyonlar... Bir yanıyla 2024, barış, eşitlik ve adalet uluslararası siyasetin gündeminde alt üst edilmeye çalışılsa da bu alt üst edişin gündelik yaşama etkisini en iyi bilen kadınlar ve LGBTİ+'lar başta olmak üzere, toplumda birçok kesim sessiz kalmayacağını gösterdi. Hak ihlallerinin arttığı ve haklarda gerilemelerin olduğu bu sene, yükselen bir direnişe de tanık oldu.



Biliyoruz, koşullar kolay değil. Her şeye rağmen, yıl boyunca yükselen itiraz seslerine, direnişlere ve dayanışmalara tanık olduk. Elimizden geldiğince birbirimize tutunarak direngen kalmaya ve mücadele etmeye çalıştık. Biz feminist dayanışmamızdan ve mücadelemizden güç alıyoruz ve o güç, sadece geçmiş kazanımlarımızla değil, her şeye rağmen kurduğumuz bağlarla, çareyi birbirimizde buluşumuzla ve kalabalığımızla bizi takip ediyor.

Dayanışmayla, öfkeyle ve ısrarla feminist mücadeleye devam edeceğiz.

BİZ KİMİZ?



Kadının İnsan Hakları Derneği olarak, kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence altına alacak yasal değişikliklerin yapılması, toplumsal cinsiyet eşitliğini odağına alan politikaların geliştirilmesi, mevcut mevzuatın da eşitlikçi bir anlayış ile hayata geçirilmesini sağlamak için örgütlenen kampanyalarda hem Türkiye’de hem dünyada kadın hareketleri ve feminist hareketlerle beraber çalışıyoruz. Geçmişte pek çok yasal reformda önemli roller üstlenen derneğimiz, yerel ve ulusal savunuculuk çalışmalarının yanı sıra Birleşmiş Milletler (BM) düzeyinde de kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında siyasi dönüşümünü gerçekleştirmek amacıyla uluslararası düzeyde ağlar kuruyor ve savunuculuk yürütüyoruz.

Kadınların kendi yaşamlarında söz sahibi olmalarını, haklarını hayatın her alanında eksiksiz kullanabilmelerini desteklemek için 1995’te Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı’nı (KİHEP) geliştirdik. 30 yıldır

Türkiye’nin farklı bölgelerinde yürütülen ve halen dünyada uygulanan en kapsamlı ve yaygın insan hakları eğitim programlarından biri olan KİHEP ile bağımsız kadın örgütlerinin kurulmasını ve toplumsal dönüşümü hedefliyoruz. KİHEP grup çalışmalarının yanı sıra, 2016 yılından beri belediyeler, kadın örgütleri ve özel sektör kurumları ile işbirliği içinde gerçekleştirdiğimiz Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (TCE) Seminerleri ile de çok sayıda kişiye ulaşmaya devam ediyoruz.

Kurulduğumuz günden bu yana kadınların medeni, ekonomik, siyasal, cinsel, bedensel ve doğurganlık haklarını kullanmasını engelleyen faktörleri belirlemeyi ve bu engelleri ortadan kaldırmak için eylem ve politikalar oluşturmaya katkı sağlamayı hedefleyen çalışmalarımızın bir ayağı da ulusal ve uluslararası araştırmalar yürütmek. KİH olarak deneyimleri, kazanımları ve başarılı yöntemleri paylaşarak arttırmak ve belgelemek amacıyla, yaptığımız her çalışmayı yayınlar ve iletişim faaliyetleriyle destekliyoruz.

2024'TE NELER YAPTIK?

Deprem bölgesinde yürüttüğümüz psikososyal destek çalışmasının raporunu bir lansman toplantısıyla yaygınlaştırdık ve bölgede çalışma yürüten kadın ve LGBTİ+ örgütleriyle panel yaptık

Mayıs-Aralık 2023 tarihleri arasında Adıyaman, Diyarbakır ve Malatya illerinde kadın ve LGBTİ+'lara yönelik yürüttüğümüz psikososyal destek çalışmamız sonucunda sahaya dair gözlemlerimizi ve önerilerimizi paylaştığımız raporumuzu 20 Şubat'ta çevrimiçi bir lansman toplantısıyla duyurduk. Çevrimiçi lansmanımızın devamında deprem bölgesinde yürüttükleri çalışmaları raporlaştıran Kadın Koalisyonu, Kadın İşçi, Konuşmamız Gerek Derneği, Kaos GL ve 17 Mayıs Derneği'yle bir panel gerçekleştirdik ve deprem kaynaklı sorunları, kadın ve LGBTİ+'ların yaşadıkları eşitsizlik ve ayrımcılıkları ve çözüm önerilerimizi konuştuk. Raporumuza [web sitemizden](#) ulaşabilirsiniz.

KİHEP'i tamamlayan kadınlar siyasete katılıyor: 2024 yerel seçimlerinde 7 farklı ilde toplam 74 KİHEP'li aday ve aday adayı vardı!

1995 yılından bu yana Türkiye genelinde ve Kıbrıs'ta 20 binden fazla kadına ulaşan KİHEP, kadınların haklarını öğrenerek güçlenmesi, hak ihlallerini önleyebilmesi ve toplumsal, hukuki ve siyasi değişime yönelik örgütlen-

KADININ İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DEPREM BÖLGESİ PSİKOSOSYAL DESTEK ÇALIŞMASI RAPORU:

ADİYAMAN, DİYARBAKIR, MALATYA



Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı'nı (KİHEP) tamamlayan kadınlar siyasete katılıyor:

**2024 YEREL SEÇİMLERİNDE
7 FARKLI İLDE TOPLAM 74 KİHEP'Lİ
ADAY VE ADAY ADAYI VAR!**



meler oluşturabilmesine katkıda bulunmayı hedefleyen bir program. 16 haftalık bir grup çalışması şeklinde yürütülen KİHEP'in özellikle "Kadın ve Siyaset", "Feminizm ve Kadın Hareketi" ve "Kadın Örgütlenmesi"ne ayrılan bölümleri kadınların siyasete aktif katılımına zemin hazırlamayı amaçlıyor.

Kürtaj Hakkım Projesi kapsamında neler yaptık?

28 Şubat'ta Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ve Women on Web ile birlikte başladığımız, "Kürtaj Hakkım" projesini bir lansmanla tanıttık. Feminist ve kadın örgütleri, hekimler, sağlık alanında çalışan sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve gazetecilerle kadınların kürtaja erişimini desteklemeyi, sağlık çalışanları ve tıp öğrencileri arasında haplarla kürtaj dahil olmak üzere hak temelli bir perspektifle kürtaj hizmeti vermeye ilişkin farkındalığı artırmayı, karar alıcılara yönelik politika önerileri oluşturmayı ve kürtaj hizmetinin işleyişine ilişkin uluslararası iyi örneklerle deneyim paylaşmayı hedefliyoruz. Bu süreçte:

- Erişilebilir ve güvenli kürtajla ilgili yasal, tıbbi ve hak temelli bilgi ve yaklaşımı derleyen kapsamlı bir dijital kaynak yaratmak amacıyla kurtajhakkim.org web sitemizi hazırladık. Kürtaj yapmayı reddeden hastane ve doktora karşı yazılabilecek dilekçe örnekleri oluşturduk.
- Sağlık çalışanlarına kürtaj hizmeti verirken hak temelli ve kadın odaklı bir yaklaşım benimsemelerine yardımcı olacak [Sağlık Çalışanlarına Yönelik Kürtaj Hizmeti Rehberi](#)'ni hazırladık. Sağlık çalışanlarının meslek örgütlerine ve STK'lara gönderdik.
- Kürtaj hakkında temel bilgileri, yasal haklarımızı ve kürtaj hakkımızın engellenme-



si durumunda yapabileceklerimizi [Kürtaj Olmak İstiyorum](#) broşüründe derledik.

- Tıp fakültesi öğrencilerine yönelik kürtaj hakkı konusunda bir atölye hazırladık ve 13 farklı şehirden öğrenciyle ilk atölyeyi gerçekleştirdik.
- Türkiye'deki ve uluslararası alandaki toplantı ve konferanslarda Türkiye'deki kürtaj hakkı, Kürtaj Hakkım projesi ve kürtaj raporu hakkında sunumlar yaptık.



Birleşmiş Milletler Kadının Statüsü Komisyonu (KSK) 68. Oturumu'ndaydık

Bu yıl teması “Yoksulluğun ele alınması, kurumların güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet perspektifiyle finansman sağlanması” yoluyla toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlendirilmesinin hızlandırılması” olan KSK 68. Oturumu için Fos Feminista ve OURs başta olmak üzere uluslararası ağlarımızda yürüttüğümüz çalışmalar kapsamında, KSK 68 sürecine aktif olarak dahil olduk.

10-22 Mart 2024 tarihleri arasında New York'ta gerçekleşen oturumlara Türkiye'den yoğun bir katılım vardı. Dünyanın dört bir yanından feministlerle ortak deneyimlerimizi ve mücadele stratejilerimizi paylaştık.

KSK Genel Tartışma oturumunda Avrupa ve Orta Asya sivil toplum örgütleri adına sözlü bildirimde bulunduk.

Ayrıca, 21 Mart'ta “Haklara Yönelen Saldırılar, Yoksulluğun Cinsiyet Boyutu ve Feminist Mücadele Stratejileri” başlıklı çevrimiçi paralel etkinliğimizi gerçekleştirdik. Prof. Dr. İpek İlkcaracan'ın kolaylaştırıcılığında düzenlenen etkinlikte, Prof. Dr. Uyan Semerci, Dr. Sohela Nazneen ve Pınar Ensari ile toplumsal cinsiyet eşitliğini ve yoksulluğun azaltılmasını önceliklendiren dayanıklı ekonomik modelleri tartıştık.

KSK 68'in ardından, ETKİNİZ tarafından Ankara'da düzenlenen KSK 68 ve Ötesi: Sivil Toplum Diyalog Toplantısı'na katılarak, oturumlara ilişkin gözlem ve deneyimlerimizi paylaştık.

***Eşitlik için Belediyelerin Yapabileceği Çok Şey Var!* politika belgemizi birçok belediyeye paylaştık**

Mart 2024'te gerçekleşen yerel seçimlerin öncesinde KİHEP ağına yönelttiğimiz sorular ve geri bildirimlerden yola çıkarak *Eşitlik için Belediyelerin Yapabileceği Çok Şey Var!* başlıklı bir politika belgesi hazırladık. Seçim sonrası, stratejik plan hazırlığında olan belediyelerin çeşitli toplantı ve çalıştaylara katıldık. Politika belgemizi paylaşarak yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyet eşitliğini merkeze alan yaklaşımların önemini vurguladık. KİHEP eğiticilerimiz de politika belgesini kendi illerindeki belediyelere ileterek stratejik planlama süreçlerine toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinin dahil edilmesine katkı sundu. Pek çok eğiticimiz, doğrudan bu planlama toplantılarına katılarak süreci yerelden destekledi.

Çalışmamız süresince Türkiye Belediyeler Birliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Müdürlüğü, Avcılar Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi, Esenyurt Belediyesi, Avcılar Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı ve Maltepe Belediyesi'yle görüşmelerimizin yanı sıra DEM Parti Eşbaşkanı Tülay Hatimoğulları, Kadın Sözcüsü Halide Türkoğlu ve CHP Kadın Kolları Genel Sekreteri Mehtap Yücel ile parti genel merkezlerinde bir araya geldik. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın haklarına yönelik saldırılara karşı muhalefet partilerinden talep ve beklentilerimizi kendileriyle paylaştığımız bu görüşmelerde ayrıca olası işbirliklerimiz üzerine konuştuk.



Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Platformu (CİSÜ) Kadın+ Sağlığı Çalışma Grubu olarak Meclis'teydik

Üyesi olduğumuz CİSÜ Kadın+ Sağlığı Çalışma Grubu olarak şiddete maruz kalan kadınlara yönelik sağlık hizmeti mekanizmalarının güçlendirilmesi için hazırladığımız politika belgemizi 4 farklı siyasi partiden milletvekilleri ve kadın kolları temsilcilerini Meclis'te ziyaret ederek ilettik. Bu ziyaretler sonucunda 2 farklı milletvekili tarafından güvenli ve erişilebilir kürtaja ilişkin Sağlık Bakanlığı'na 2 farklı soru önergesi verildi. Siyasi partiler dışında ayrıca UNFPA Türkiye ve Türk Tabipler Birliği ile görüşerek sağlık hizmet sunucularına yönelik olarak yürütülmesi gereken çalışmaları ele aldık.

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'nda (KEFEK) muhalefet vekilleri aracılığıyla Bakanlara sorularımızı sorduk

2024 yılında TBMM KEFEK'e yönelik yoğun bir savunuculuk faaliyeti yürüttük. 8 Mayıs - 5 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilen 4 KEFEK toplantısında, Aile Bakanı, İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanı'na sorulmak üzere Mor Çatı ile birlikte kapsamlı bilgi notları ve sorular hazırladık. Bilgi notlarımızda yer verdiğimiz tespitlerimiz, çözüm önerilerimiz ve sorularımız, KEFEK toplantılarında 3 farklı siyasi partiden milletvekilleri tarafından gündeme getirilerek doğrudan Bakanlara iletilti. KEFEK'teki savunuculuk faaliyetlerimiz aracılığıyla analiz, tespit ve çözüm önerilerimizi içeren feminist sözümüzü bakanlıklar seviyesinde gündeme getirme ve medyada yaygınlaştırma imkanı bulduk.

Soyadında eşitlik hakkımızdan vazgeçmiyoruz!

9. Yargı Paketi'nde, kadınların soyadında eşitlik hakkına yönelik Anayasa karşıtı yasa teklifinin gündeme gelmesi üzerine, "Kadının soyadına yönelik Anayasa'ya aykırı yasa teklifini geri çekin!" diyerek bir bildiri yayınladık ve Change.org'da imza kampanyası başlattık. Bir hafta içinde kampanyamıza gazeteciler, sanatçılar ve anayasa hukukçularının da aralarında bulunduğu 10.000'den fazla kişi destek verdi. Kadınların yoğun tepkisi üzerine, teklifin 9. Yargı Paketi'nden çıkarıldığı açıklandı.

"9. Yargı Paketi'nin Cinsiyetçi Soyadı Düzenlemesini Kabul Etmiyoruz!" imza kampanyamız 10.000 imzayı geçti!



9. Yargı Paketi'nin Cinsiyetçi Soyadı Düzenlemesini Kabul Etmiyoruz

Başlatma tarihi: 11 Temmuz 2024
Muhatap: TBMM

[Bu kampanyayı imzala](#)

Ancak, henüz soyadında eşitlik hakkına yönelik yasa teklifi geri çekilmiş değil ve bu yönde bir resmi bir açıklama da yok!

Bu yasa teklifini durdurabiliriz.

Sen de hemen imzala!



Geniş ekip kampımızı gerçekleştirdik

4. geleneksel geniş ekip kampımızı 29-31 Mayıs tarihlerinde Şile Ağva'da gerçekleştirdik. Faaliyetlerimizi ve stratejilerimizi planladığımız, aynı zamanda keyifli vakit geçirdiğimiz bu buluşmada, Türkiye'de ve dünyadaki gelişmeleri ve bunların çalışmalarımıza etkisini değerlendirdik. Bol paylaşımlı, kahkahalı ve yeni stratejilerle dolu bir kamp geçirdik.

KİHEP gruplarıyla Türkiye'nin dört bir yanında kadın dayanışmasını büyütüyoruz



2024 yılında 11 ilde açılan 48 KİHEP grubuna katılan toplam 530 kadın, 16 haftalık grup çalışmalarını tamamladı. KİHEP, kadınların sadece bireysel olarak değil, kolektif olarak da güçlenmesine alan açmaya devam ediyor. Eğitimcilerin ve katılımcıların hikayeleri, siyasete atılmaktan kendi işini kurmaya, eğitime geri dönmekten şiddet döngüsünü kırmaya kadar uzanıyor:

- KİHEP eğitimcilerinin %17'si, 2024 yılı için KİHEP'in kariyerlerinde somut olumlu değişimler yarattığını belirtti. Bir eğitimci Marmaris Kent Konseyi Kadın Meclisi Yürütme Kurulu'na, bir diğeri ise İnsan Hakları Derneği Hakkari Şubesi Başkanlığı'na seçildi. İki eğitimci ise belediyelerinde yönetici pozisyonuna geldi.



- Karabağlar Belediyesi, 58 mahallede 58 Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Semineri'ni KİHEP eğiticileriyle birlikte hayata geçirme kararı aldı. Eğiticiler, yerel eşitlik eylem planlarında aktif rol alırken, Konyaaltı ve Çanakkale Belediyelerinde eşitlik birimi kurulması için önemli adımlar atıldı.
- KİHEP eğiticilerin %53'ü, bu yıl KİHEP'in hayatlarında kişisel olarak da dönüştürücü etki yarattığını aktardı. Öğrenmeye açık olma, mahallede bilgi kaynağına dönüşme ve farkındalığın artması bu değişimlerden bazıları.

KİHEP'ten sonra da eğiticiler ve katılımcılar arasındaki dayanışma devam etti. Kimi birlikte atölye düzenledi, kimi birlikte dergi çıkardı, kimi ise yeni kadın örgütlerinin temellerini attı. Giresun Kadın Dayanışma Derneği'nin kurulması ve Avcılar'da kurulan kadın kulübü, bu çabaların sadece birkaç örneği.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Konyaaltı Belediyesi, Beşiktaş Belediyesi, Büyükçekmece Belediyesi, Maltepe Belediyesi, Kadıköy Belediyesi, Ataşehir Belediyesi, Akhisar Belediyesi, Alaşehir Belediyesi, Kolektif Etki Programı Derneği, Hayata Destek Derneği, Katre Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği, Farklıyız Eşitiz Derneği, Rosa Kadın Derneği, Mor Dayanışma Kadın Derneği'nden 25 eğiticinin katılımıyla 14. KİHEP Eğitici Eğitimi'ni İstanbul Büyükada'da gerçekleştirdik. Bu eğitici eğitimiyle birlikte artık Afyonkarahisar ve Erzincan'da da eğiticilerimiz KİHEP çalışmalarını sürdürebiliyor.

Ayvalık ve Konyaaltı Belediyeleriyle ilk kez işbirliği protokolleri imzalandı ve Çankaya ile Çanakkale Belediyeleriyle protokoller yenilendi. Bu yıl yerel seçimlerden sonra belediyelerle yaptığımız işbirliği ziyaretleri sonucu eğiticilerimizin de katkısıyla 2024'te başlayan 70'e yakın KİHEP grubu 2025'te tamamlanacak.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği (TCE) Seminerlerine devam ettik

Toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmeye yönelik çalışmalarımız kapsamında hem belediyelerde hem özel sektörde seminerler düzenlemeye devam ettik. 2024 yılı boyunca Avcılar Belediyesi, Çankaya Belediyesi ve Narlıdere Belediyesi'nde; ayrıca Arkadaşını Al-Gel Platformu, KOÇTUR Lojistik ve Sheraton İstanbul Otel çalışanlarıyla TCE Seminerleri gerçekleştirdik. Gerçekleştirdiğimiz seminerlere 500'den fazla kişi katıldı.



Ayrıca KİHEP eğiticileri için 3. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Seminer Oryantasyonu'nu düzenleyerek Ankara, Bursa, Eskişehir ve Yozgat'tan 12 KİHEP eğitimcisiyle bir araya geldik. TCE Seminerlerini eğitimcilerimiz aracılığıyla yaygınlaştırmayı amaçladığımız bu buluşma, eğitimcilerimizin bilgi ve deneyimlerini paylaşmalarına da olanak sağladı.

Çanakkale'de "Kentte Kadın Hareketlerine Bir Bakış: Görünmeyi Görmek" sergisini açtık

Farklıyız Eşitiz Derneği, Çanakkale Kadın El Emeğini Değerlendirme Derneği ve Kadın Danışma Merkezi (ELDER) ve Kepez Özgür Kadın Dayanışma ile birlikte ve Çanakkale Belediyesi'nin desteğiyle "Kentte Kadın Hareketlerine Bir Bakış: Görünmeyi Görmek" sergisini Çanakkale Kent Müzesi'nde açtık. Kadınların toplumsal mücadelesini ve kazandığı hakları görünürleştiren sergi, 1998'de Çanakkale'de başlayan KİHEP ile kentte oluşan kadın örgütlenmelerinin geçmişten bugüne uzanan sürecine ve Çanakkale'deki kadın hareketine odaklanıyor. 16 panoda KİHEP'in tarihçesi, kadın örgütlerinin kuruluşları ve faaliyetleri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kadın Araştırmaları Merkezi'nin çalışmaları ile belediye ve Kent Konseyi'nin kadın odaklı projeleri yer aldı. 25 Kasım'da açılan sergi 8 Mart 2025'e kadar Çanakkale Kent Müzesi'nde ziyaretçilerini ağırladı.



Uluslararası insan hakları mekanizmalarında devletin yükümlülüklerini izlemeye devam ettik:

Türkiye'nin CEDAW tarafından 8. Gözden Geçirilmesi kapsamında CEDAW Sivil Toplum Yürütme Kurulu (STYK) ile hazırladığımız ara raporu Komite'ye sunduk

Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) kapsamında Türkiye'nin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini CEDAW Komitesi düzenli aralıklarla inceliyor. Komite, 2022 yılında Cenevre'de düzenlediği oturumlar sonunda Türkiye'den üç kritik başlıkta bilgi vermesini ve acil adım atmasını talep etmişti: sözde “namus” cinayetleri ve haksız tahrik indirimi uygulamaları, kadınların siyasi ve kamusal alana eşit katılımı, kadın hakları savunucularının örgütlenme ve ifade özgürlüğünün sağlanması. Türkiye'nin Temmuz 2024'te CEDAW Komitesi'ne ara raporunu sunmasının ardından, CEDAW STYK Platformu olarak insan hakları örgütleri ve meslek örgütleri ile işbirliği yaparak güncel verileri ve vaka çalışmalarını derledik ve raporumuzu Komite'ye sunduk.

Türkiye'nin Evrensel Periyodik İnceleme (EPI) 4. Gözden Geçirilme süreci kapsamında, Mor Çatı ve Kadın Koalisyonu ile birlikte hazırladığımız raporu İnsan Hakları Konseyi'ne sunduk

Türkiye'nin EPI 4. Gözden Geçirilmesi kapsamında İnsan Hakları Konseyi'nin ve diğer ülkelerin Türkiye'nin insan hakları taahhütlerini ne denli yerine getirip getirmediğini inceleyeceği gözden geçirme oturumları 2025 Nisan-Mayıs aylarında Cenevre'de gerçekleşecek. Bu oturumlar öncesi İnsan Hakları Konseyi'ne Türkiye'nin toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları alanındaki yükümlülüklerine ilişkin bilgi vermek amacıyla Kadın Koalisyonu Uluslararası Çalışma Grubu, Mor Çatı ve Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği ile birlikte ortak rapor hazırladık ve Konsey'e ilettik. Rapor, kadına yönelik şiddetle mücadelede atılması gereken yasal ve idari adımlar, kadınların siyasal ve kamusal alana eşit katılımının önündeki sorunlar, örgütlenme ve ifade özgürlüğü, kürtaja erişim, kapsamlı cinsellik eğitimleri gibi çeşitli başlıklara ilişkin sorun ve çözüm önerilerimizi içeriyor. Ayrıca, Türkiye'de bu zamana kadar EPI kapsamında sadece kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğine odaklanan ilk rapor olma özelliğini taşıyor.

BM Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Bağımsız Uzmanı'nın hazırladığı yeni tematik rapora yazılı katkılarımızı sunduk

BM Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Bağımsız Uzmanı'nın BM İnsan Hakları Konseyi'nin 56. Oturumu'nda sunmak üzere hazırladığı “ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlüğüne ilişkin cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı şiddet ve ayrımcılığa karşı koruma” konulu tematik raporuna Türkiye'de LGBTİ+ hakları alanında yaşanan gelişmelere ilişkin yazılı katkılarımızı sunduk.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) Kaos GL v. Türkiye Davası için 3. taraf görüşü sunduk

Türkiye İnsan Hakları Davalarına Destek Projesi, Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, Hakikat Adalet Hafıza Merkezi, Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve ÜniKuir ile birlikte AİHM'e Kaos GL / Türkiye (Başvuru no. 27507/23 ve 5797/22) davasına ilişkin ortak bir üçüncü taraf görüşü sunduk. Görüşte, Türkiye'de kadın ve LGBTİ+ hak savunucularının barışçıl toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkına yönelik son dönemde dozu gittikçe artan sistematik ihlallere odaklanırken, idari yasakların ve kolluk kuvvetlerinin uygulamaların ayrımcı niteliğinin altını çizdik. Söz konusu 3. taraf görüşüne [web sitemizden](#) ulaşabilirsiniz.

***Bu Kalabalığı Hatırla* belgesel serimizin 3. bölümü “Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu Kampanyaları”nı yayınladık**



2022'de başlattığımız ve feminist hareketin tarihindeki kampanyaları yeniden hatırlatmayı ve bu hafızayla güçlenmeyi amaçladığımız bir sözlü tarih projesi olan *Bu Kalabalığı Hatırla* belgesel serimizin “Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu Kampanyaları” isimli 3. bölümünü Aralık ayında [yayınladık](#).

Belgeselin lansmanını 23 Kasım'da İstanbul'da gerçekleştirdik. Pınar İlkcaracan, Şenal Sarihan, Zozan Özgökçe ve Öner Ceylan'ın katılımıyla hazırladığımız “Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu Kampanyaları” başlıklı yeni bölümü yönetmenler Vuslat Karan ve Burcu Melekoğlu ve konuklarımızın katılımıyla hep birlikte izledik. Akabinde katılımcılarla TCK ve Medeni Kanun kampanya süreçlerinden anekdotlarını dinlediğimiz yüz yüze bir söyleşi gerçekleştirdik.

Belgesel serimizin İstanbul Sözleşmesi ve 6284 bölümlerinin gösterimleri yıl boyunca çeşitli illerde devam etti. Ankara'da Kuirfest kapsamında yapılan gösterimin ardından 6284 sayılı Kanun üzerine bir söyleşi düzenledik. Kadıköy Kültür Evi'nde gençlerle, Ayvalık'ta ise Ayvalık Belediyesi ev sahipliğinde Ayvalık Kadın Dayanışma Evi ve Ayvalık Bağımsız Kadın İnisiyatifi'yle birlikte belgeselleri izleyerek haklar, mücadele ve dayanışma alanları üzerine tartışmalar yürüttük. Yürütme Kurulu üyesi olduğumuz İstanbul Kent Konseyi Kadın Meclisi işbirliğiyle de 6284 sayılı Kanun'un önemine odaklanan bir etkinlikte belgeselin ikinci bölümü gösterildi.

***Yerelden Küresele/Küreselden Yerele: 30 Yılda Neler Olmaz ki?* kitabımız yayında!**



KİH'in 30 yıllık feminist mücadele tarihini, yerel ve küresel bağlamda kadın hareketlerinin dönüm noktalarıyla ele alan *Yerelden Küresele/Küreselden Yerele: 30 Yılda Neler Olmaz ki?* kitabımızı Türkçe ve İngilizce olarak yayınladık. Bu kitabı hazırlarken, geçmişteki kazanımlarımızdan yeniden ilham aldık ve geleceğe dair umutlarımız pekişti. Kitabın ilk tanıtımını 28 Kasım'da İsveç Konsolosluğu'nda kadın örgütlerinden, sivil toplum kuruluşlarından ve basından katılımcılarla gerçekleştirdik. 15 Aralık'ta ise derneğimizin üyeleri, çalışanları, dernekle yolu kesişmiş arkadaşlarımızla bir kahvaltı düzenleyerek kitabımızı paylaştık. Hem beraber hafızamızı tazeledik hem de dayanışmamızı güçlendirdik. Kitabımızı daha fazla kişiye ulaştırabilmek adına belediyelerin ve üniversitelerin kütüphanelerine, kadın örgütlerine, sivil toplum kuruluşlarına gönderdik. Dayanışmamız ve hayallerimiz etrafında şekillenen 30 yıllık bu mücadelenin tarihini sizlerle paylaşmanın heyecanını yaşıyor, bu hafızanın sizler için de umut kaynağı olmasını diliyoruz.

KİHEP Şenliği'nde yüzlerce kadın buluştu!



Çanakkale, İzmir, Ayvalık ve Manisa'dan yüzlerce kadın büyük bir coşkuyla KİHEP Şenliği'nde bir araya geldi. Farklıyız Eşitiz Derneği ve ELDER ile birlikte düzenlediğimiz şenlik, Çanakkale Belediyesi'nin ev sahipliğinde 21-22 Aralık tarihlerinde gerçekleşti. Birinci gün açılış konuşmalarının ardından, İpek İlkkaracan "Mor Ekonomi" konulu sunumuyla ekonomik haklar ve bakım ekonomisini ele aldı ve KİH ile Çanakkale Belediyesi arasındaki KİHEP İşbirliği Protokolü yenilendi.



Etkinlik boyunca kadınlar olarak haklarımız temalı seramik, takı, çanta ve dans gibi sanat atölyeleri düzenlendi. Şenliğin ikinci günü, KİH'in 30 yıllık feminist mücadelesini anlatan *Yerelden Küresele/Küreselden Yerele: 30 Yılda Neler Olmaz ki?* kitabımızın lansmanı ile başladı. Eğitimciler ve katılımcılar deneyimlerini paylaştı. Program, ELDER'in organizasyonu ile Çanakkale Kent Müzesi'nde açılan "Kentte Kadın Hareketine Bir Bakış: Görünmeyeni Görmek" sergisinin ziyaretiyle sona erdi.

Ortak Mücadele, Hep Birlikte (ODOS) Kampanyası kapsamında Kaos GL ile “Anayasa Değişiklikleri ve Aile Söylemi: Eşitliği Hedef Alan Metinlerin Analizi” söyleşisi düzenledik

Üyesi olduğumuz Müslüman Toplumlarda Cinsel ve Bedensel Haklar Koalisyonu’nun (CSBR) her yıl 9 Kasım tarihinde gerçekleştirdiği ODOS Kampanyası kapsamında Kaos GL ile çevrimiçi “Anayasa Değişiklikleri ve Aile Söylemi: Eşitliği Hedef Alan Metinlerin Analizi” konulu bir söyleşi düzenledik. Işıl Kurnaz ve Berfu Şeker’in konuşmacı olduğu söyleşide hem Anayasa değişikliği tartışmaları hem de ailenin korunmasına ilişkin belge ve eylem planları tartışıldı.



Feminist Buluşmalar’da “30. Yılı Kutlayan Örgütlerle Mücadelemizin Yakın Geçmişine Birlikte Bakıyoruz” ve “Cumhuriyet Dönemi Devletin Aile Politikaları” başlıklarında bir araya geldik

Uzun bir aradan sonra Feminist Buluşmalar serimize kaldığımız yerden yüz yüze devam ettik. 17 Kasım’da İstanbul’da “30. Yılı Kutlayan Örgütlerle Mücadelemizin Yakın Geçmişine Birlikte Bakıyoruz” başlığında Mor Çatı, Kadın Dayanışma Vakfı, KADER Ankara, Türk Kadınlar Birliği, Kaos GL, Lambdaistanbul ile bir araya geldik ve 30 yılda feminist ve LGBTİ+ hareketi olarak neler başardık, değişen mücadele yol ve araçlarımız neler ve biz nasıl değişiyoruz sorularını hep birlikte tartıştık.

Yılın son Feminist Buluşması’nda ise “Cumhuriyet Dönemi Devletin Aile Politikaları” üzerine konuştuk. Akademisyen Nükhet Sirman, Pınar Melis Yelsalı Parmaksız ve Havle Kadın Derneği’nden Hatice Kübra Şamiloğlu’nun konuşmalarını dinlediğimiz buluşmada Cumhuriyet dönemi aile politikalarını kuruluştan yakın tarihe farklı yönlerden ele aldık.



15. AWID Forumu'ndaydık



2-5 Aralık tarihlerinde Bangkok'ta düzenlenen 15. AWID (Kalkınmada Kadın Hakları Derneği) Forumu'na [katıldık](#). Dünyanın dört bir yanından feministleri bir araya getiren bu etkinlik, feminist hareketin güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği için ortak mücadele alanları yaratılması açısından önemli bir buluşma oldu.

Forum, 40 yılı aşkın süredir küresel feminist dayanışmayı güçlendirmek için çalışan AWID tarafından her dört yılda bir düzenleniyor. Pandemi nedeniyle en son 2016'da yüz yüze gerçekleştirilen etkinlik, sekiz yıl sonra binlerce feministin bir araya gelmesiyle büyük bir heyecan ve coşku yarattı. Bu yılın teması olan "Dayanışma İçinde Bağ Kurmak, İyileşmek, Gelişmek" in (*Rising Together: Connect, Heal, Thrive*) odağında , yükselen otoriter sağ rejimlere, savaflara, soykırımlara, sömürgeciliğe ve patriyarkal baskılara karşı mücadele ederken, dayanışmanın iyileştirici ve dönüştürücü gücünü hatırlamak ve pekiştirmek vardı.

Dünyanın farklı yerlerinden 4.000'i aşkın feministin buluştuğu forumda, hayal gücümüzü genişletmek, dayanışma bağlarımızı güçlendirmek ve hep birlikte daha adil, eşit ve özgür bir dünya inşa etme umudumuzu tazelemek için bir aradaydık. Forumu dair izlenimlerimizi detaylı bir rapor haline getirdik, rapora [web sitemizden](#) ulaşabilirsiniz. Son olarak, Bangkok'tan, binlerce feministin mesajını sizlere iletmek istiyoruz: **"Yalnız değilsiniz, birlikte güçlüyüz! Yaşasın Feminist Dayanışmamız!"**

İstanbul Sözleşmesi davamızı Anayasa Mahkemesi'ne taşıdık

İstanbul Sözleşmesi'nden hukuksuz çekilme kararına karşı açtığımız davayı Danıştay 10. Dairesi'nin reddetmesi üzerine kararı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na (İDDK) taşıyarak temyiz başvurusunda bulunmuştuk. Temyiz başvurumuzun İDDK tarafından reddedilmesi üzerine bireysel başvuru yoluyla davamızı Anayasa Mahkemesi'ne taşıdık. Sözleşmemizi mutlaka geri alacağımıza inancımızdan vazgeçmiyoruz.

Kadınlarla Mor Bülten'in son sayısını ve 2023 Almanak'ı yayınladık

KİHEP dayanışma ağı içerisinde yer alan KİHEP eğiticileri, katılımcıları ve KİH ekibi arasında iletişim ve dayanışmayı canlı tutabilmek amacıyla Şubat 2006 yayınlamaya başladığımız *Kadınlarla Mor Bülten*, zaman içerisinde çeşitli içeriklerle zenginleştirilmeye çabaladığımız bir yayın olarak günümüze kadar devam etti. Ancak değişen koşullar sebebiyle yaptığımız değerlendirmeler ve tespit ettiğimiz farklı ihtiyaçlar doğrultusunda *Kadınlarla Mor Bülten*'i sonlandırma kararı aldık. *Mor Bülten*'in son sayısını bu-ruk bir sevinçle sizlerle paylaşırken bugüne kadar *Mor Bülten*'e katkı veren herkese ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. *Mor Bülten*'in 44. sayısını ve 2023 boyunca yayınlanan tüm sayılarımızdan oluşan *Mor Bülten Almanak*'ı web sitemizde okuyabilirsiniz.

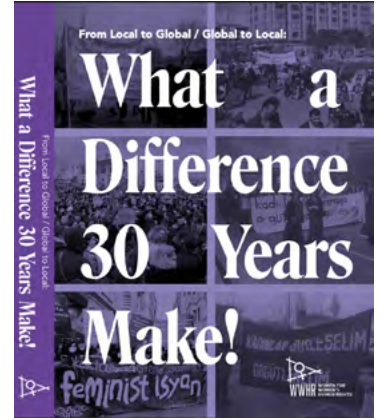


YAYINLAR



Bilgi Notları, Basın Metinleri, Bildiriler

- Kadının soyadına yönelik Anayasa'ya aykırı yasa teklifini geri çekin!
- İstanbul Sözleşmesi 10 Yaşında!
- Devletin çocukların toplumsal cinsiyet temelli şiddetten korunmasına ilişkin yükümlülüklerinin takipçisiyiz.
- Şiddetten uzak, özgür ve eşit yaşama hakkımız için mücadeleye devam edeceğiz!
- Bedenlerimiz üzerindeki karar ve söz hakkımız bizim, vazgeçmiyoruz.
- KİH'in "yerel" ile "küresel" arasında kurduğu 30 yıllık köprü kitaplaştı: "Önemli olan, haklarımızı hayatın parçası haline getirmemizdi"

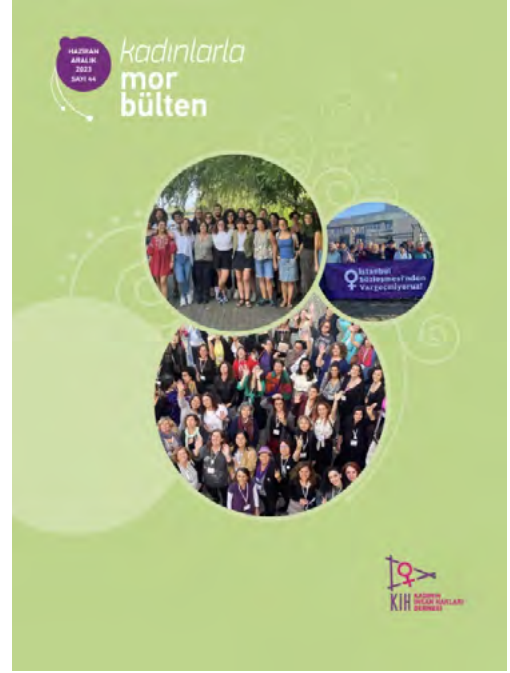


Kitaplar, Raporlar, Broşürler

- Deprem Bölgesi Psikososyal Destek Çalışması Raporu: Adıyaman, Diyarbakır, Malatya
- "Haklarımız için Bir Aradayız!" Çalıştay Raporu
- Eşitlik için Belediyelerin Yapabileceği Çok Şey Var
- Yerelden Küresele/Küreselden Yerele: 30 Yılda Neler Olmaz ki?
From Local to Global / Global to Local: What a Difference 30 Years Make!



- [Sağlık Çalışanlarına Yönelik Kürtaj Hizmeti Rehberi](#)
- [Kürtaj Olmak İstiyorum broşürü](#)
- [Mor Bülten'in 44. ve son sayısı](#)
- [Mor Bülten Almanak 2023](#)



Video

- [Bu Kalabalığı Hatırla 3. Bölüm: Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu Kampanyaları](#)



Bu sene dijital ve yazılı basında toplam 179 haberde yer aldık.



BirGün

Narlidere'de kadın hakları için eğitim programı

Toplumsal cinsiyet eşitliğini öncelik olarak kadın hakları konusunda birçok çalışmaya imza atan Narlıdere Belediyesi, Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı'nı (KİHEP) başlatıyor. Toplam 16 hafta sürecek eğitim programı; katılımcıların cinsiyet ayrımcılığı ve kadının insan hakları ihlalleri konusunda bilinçlenmelerini sağlamak, bu ayrımcılığa ve ihlallere karşı mücadelede bağımsız kadın örgütlenmesinin ve kadın hareketinin önemini vurgulamayı amaçlıyor. Narlıdere Belediyesi Kadın Danışma Merkezi bünyesinde gerçekleştirilecek olan KİHEP kapsamındaki eğitimler Narlıdere Atatürk Kültür

Merkezi'nde (AKM) yapılacak. Eğitim sonunda katılımcılara sertifika verilecek. KİHEP'e katılmak isteyen vatandaşların, başvurularını 10 Ekim itibarıyla Narlıdere Belediyesi Kadın Danışma Merkezi'ne yapmaları gerekiyor. KİHEP, gerek ulusal gerek uluslararası yazılı ve sözlü yasaların kadınların yaşamlarını nasıl şekillendirdiği konusunda bilinçlenmesine, hakları ve yasaları öğrenmenin yanı sıra onlar karşısında eleştirel bir bilinç kazanmasına, hakları yaşama geçirme becerilerini edinmesine ve toplumsal değişimi harekete geçirme gücüne ulaşmasına yönelik bir eğitim programıdır. **BirGün EGE**

11 Ekim 2024 - BirGün Ege

Kürtaj hakkı için yeni proje

● Gökçe UYGUN

Kadının İnsan Hakları Derneği, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ve Women on Web, yeni projeleri olan "Kürtaj Hakkım" projesini başlattı. Güvenli Kürtaj Eylem Fonu (SAAF - Safe Abortion Action Fund) desteği ile başlanan proje, 28 Şubat Çarşamba günü Beyoğlu'nda yapılan etkinlikle tanıtıldı.

2 yıl sürmesi planlanan Kürtaj Hakkım Projesi, kadınların kürtaja erişimini desteklemeyi, sağlık çalışanları ve tıp öğrencileri arasında kürtaj hizmetinin hak temelli sunumuna ilişkin farkındalığı artırmayı, karar alıcılara yönelik politika önerileri oluşturmaya ve kürtaj hizmetinin işleyişine ilişkin uluslararası iyi örnekler dair deneyim paylaşmayı hedefliyor. Proje kapsamında hazırlanan internet sitesine www.kurtajhakkim.org adresinden ulaşılabilir. Sitede kürtaj olmak isteyen kadınlara haklarının neler olduğuna ve nerelerden destek alabileceklerine ilişkin bilgilerin yanı sıra, sağlık çalışanları için de kürtaj hizmeti sunarken beklentileri beklenen yaklaşım kriterleri ve kürtaja ilişkin yapılan çeşitli araştırma raporları yer alıyor.

"KÜRTAJ HAKI YAYGINLAŞMALI"

Feminist ve kadın örgütleri, hekimler, sağlık alanında çalışan sivil toplum örgütleri, meslek odaları ve gazetecilerin davetli olduğu tanıtım gecesinde Kadının İnsan Hakları Derneği'nden (KİH) Berfu Şeker, projenin KİH'in Mor Çatı işbirliğiyle 2021 yılında yaptığı Kadınların Üreme Sağlığı Hizmetleri ve Kürtaj Deneyimleri araştırmasının çıktıları ile şekillendiğini aktardı. Araştırmaya göre sağlık çalışanları arasında özellikle medikal kürtaj alanında derinlikli bir çalışma yapma ihtiyacını gösterdiğini söyleyen Şeker, kadınların bu hakka erişebilmesi için bilgi ve farkındalık artırıcı çalışmalar yapacaklarını, proje kapsamında sağlık çalışanları ve tıp öğrencileri ile atölyeler düzenlenmesinin de amaçlandığını aktardı. Haplarla Kürtaja Feminist Bir Bakış isimli sunumunda Women on Web'den Hazal Atay ise haplarla kürtaj ya da medikal kürtaj olarak ifade edilen yönteme ilişkin bilgiler paylaşarak, Dünya Sağlık Örgütü tarafından güvenli olduğu için önerilen haplarla kürtajın yaygınlaşması gerektiğine dikkat çekti. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'ndan Selime Büyükgöze ise kürtaja erişimin hem erkekler hem de devlet tarafından engellendiğine ve kadınlara kürtaja erişime dair bilgi vermenin önemine dair vurgu yaptı.

Feminist örgütler, kadınların kürtaja erişimini desteklemek için "Kürtaj Hakkım" projesi başlattı



Fotoğraf: Yeşil Gazete



Fotoğraf: Jivan Güner / csgorselarsiv.org

15 Mart 2024 - Gazete Kadıköy



9 Mart 2024 Perinist Önceki Karşılaştı

Kadın Mücadelesinin 30 Yılı

Kadının İnsan Hakları Derneği, 30 yıllık feminist mücadelesini ve toplumsal cinsiyet eşitliği için yürüttüğü çalışmalarını "Yerelden Küresele/Küreselden Yerele: 30 Yılda Neler Olmaz ki?" kitabında bir araya getirdi.

Kadınlar İnsan Haldini Derneği (KİH), 30 yıllık feminist mücadele tarihini ve deneyimlerini bir araya getirdiği **Yerelden Küresele/Küreselden Yerel: 30 Yılda Neler Olmaz ki?** adlı bir kitap yayımladı. Türkiye kadın hareketinin dönüm noktalarına ışık tutan kitap, 28 Kasım'da İstanbul'daki İsvç Sarayı'nda düzenlenen etkinlikte tanıtıldı. Kitap çevirmisi olarak da erişime açık.

Kadın İnsan Hakları Derneği'nin (KİH) 30 yıllık mücadele tarihini ele alan yeni kitap, kadın hareketinin Türkiye'de ve dünyada toplumsal cinsiyet eşitliği için verdiği mücadelenin izlerini sürüyor. Yerelden küresele uzanan hak savunuculuğu ve reform süreçleri detaylı bir şekilde aktarıyor.

Kırıpta, 4320 Sayılı Kurumların Kanunu'nun kabul edilmesinde, Medeni Kanun ve Türk Ceza Kanunu reformları gibi diğer konuları ele alınyor. Kadınların aile içinde yaşayarak eşit haklara sahip olmaları, "namus" kavramının hükümleri çıkarılması ve cinsel suçların işlenmesi karşısında yaradık olarak denetiminin artırılması gibi kritik kazanımlar anlatılıyor. Bunun yanı sıra, kadın hareketinin diğer yollarla yayılacak etkili kampanyalarının sonucu olarak **Katılab** **Sözleşmesi**'nin imzalanması ve **6284 Sayılı Kanun**'un kabul edilme süreci de değerlendiriliyor. Son yıllarda kadınların kazanımları hakkında yönelik artan saldırılar da Kadın İleriye Biri bir yarıyor. Çocuk istismarı, mesleğitaarabilmek düzenlemelerine karşılıklıdır kampanyalar ve İstanbul Sözleşmesi'nin onaylanma sürecine yönelik geniş katılımlı toplantılar, kadın hareketinin mobilizasyon gücünün gözler önüne seriyor.

Çevrimiçi Erişime Açık

Kadın İnsan Hakkarı Derneği'nin 30 yıllık m¼cadele deneyimlerini anlatan **Yerelden K¼resel'e/K¼reselden Yerel'e: 30 Yılda Neler Olmaz ki?** kitabı T¼rkiye'de ve d¼nyada toplumsal cinsiyet eřitilēi i¼in verilen ¼abalamlar ¼ını s¼rmek isteyenler i¼in kapsamlı bir rehber niteliğinde. Kitabı buradan indirebilirsiniz.

GİZLİ SAYI: F. KANUN	TEMINİZM	İSTİLAH: SÖZLÜKÇÜLÜK	KİMLİK: HAKKARİ	KADIN: YÖNETİK: SÖZLÜK
KADININ İNANCA: HAKKARİ: SÖZLÜK				

4 Aralık 2024 - Artdog Istanbul

KİHEP ile 17 bin kadına ulaşıldı

Türkiye'de 54 ilde, Antalya'da ise sadece Konyaaltı Belediyesi'nde gerçekleştirilen Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı'na (KİHEP) katılan kadınlar sertifikalarını aldı.

Kadın odaklı belediyecilik anlayışıyla hareket eden Konyaaltı Belediyesi, bu konuda Antalya'da bir ilke imza attı. Türkiye'de 54 ilde, Antalya'da ise sadece Konyaaltı Belediyesi'nde gerçekleştirilen Kadınların İnsan Hakları Eğitim Programı'na (KİHEP) katılan kadınlara sertifikalarını aldı. Sertifika alan kadınlara, kadınlara yönelik şiddetle mücadelede, kadın haklarına, yasalar ve kadın örgütlenmesi ile siyaset konularında uzun bir eğitimi tamamlamış oldu.

[illegible]

Kadın ve Aile Müdürlüğü
açılacak

Konya'nın Belediyeleri olarak kadın odaklı belediyecilik anlayışıyla hareket ettiklerini vurgulayan Başkan Kutan sözlerini şöyle sürdürdü: "Kentimizde kadınlara alakalı her yaptığımız işi öncelikli tutuyoruz. Parklarımızı yaparken aydınlatma çalışmalarını yaparken kayıyer merkezindeki iş imkanlarına kadar her aşamada kadınları öncelikli tutuyoruz. Kadın ve Aile Müdürlüğü ile Kadın Dayanışma Merkezi açmak için de çalışmalarımız devam ediyor."

17 bin kadına ulaşıldı

Yüksek lisans program sonuna doğru olduğu için 30 yılını dolduracağına şüpheyle. Yüksek lisans, "Program Yürütme" de 54 üde gerçekleştirildi. Programızda 17 bin kadını ulaştık. Başın burda 34 kadını daha sertifikalı vereceğiz. Her kayıtlıydı. KHKP ile yelü kesim her kadın kendi hayatında bir takım önlemler yapıyor. Sonrasında da çevresinde kadınları hayatını etkiliyor. Yelü konusunu. Konusuların ardından Başkan Cem Kocan kadınları sertifikalı olarak takdim etti. Toplu fotoğraf çekiminde kadınlar hep bir ağızdan "Kadınlar Vardır, Kadınlar Her Yerde" adlı şarkıyı söylediler. (BHA)

21 Haziran 2024 - İstanbul

KATILDIĞIMIZ BULUŞMALAR, ETKİNLİKLER, TOPLANTILAR

2024 yılı boyunca kadın hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği alanlarında yürüttüğümüz çalışmalarda pek çok kurum, kişi ve platformla bir araya geldik. Yerel ve uluslararası düzeyde çeşitli etkinliklere katılarak deneyimlerimizi aktardık, tartışmalar yürüttük, dayanışma ağlarımızı güçlendirdik.

- Toplamda 17 öğrenciyle tez, proje ve araştırma süreçlerine dair görüşmeler gerçekleştirdik. 3 akademik araştırmaya katkı sunduk.
- Üniversiteler, uluslararası toplantılar ve büyükelçilik davetleri olmak üzere 8 farklı sunum gerçekleştirdik. Bu sunumlarda hem çalışma alanlarımızı hem de yürüttüğümüz faaliyetleri paylaşma fırsatı bulduk.
- Yıl boyunca farklı temalarda düzenlenen 95 toplantı, panel ve foruma katıldık, politika ve uygulama önerilerimizi dile getirdik.
- Cinsel sağlık, cinsel şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği ve adalete erişim konularında düzenlenen 12 seminer ve eğitim çalışmasına katkı sunduk.
- Kadın örgütleri, sağlık çalışanları, sosyal hizmet uzmanları ve hukukçulara yönelik etkinlikler düzenledik.
- Farklı şehirlerdeki kadın ve LGBTİ+ örgütlerini ziyaret ettik; 31 görüşme ve buluşma gerçekleştirdik. Bu buluşmalarda bilgi ve deneyimlerimizi paylaştık ve dayanışmamızı güçlendirdik.
- Yurt dışından gelen kadın örgütlerini ve öğrenci gruplarını ofisimizde ağırladık.



- Ayrıca ağ toplantıları, atölye çalışmaları ve belgesel gösterimleri dahil olmak üzere toplamda 113 etkinliğe katıldık.

Katıldığımız bazı etkinlikler:

- Eşitlik İçin Kadın Platformu (EŞİK) ve Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu (KCDP) tarafından düzenlenen Medeni Kanun için Mücadele Çalıştayı'na katılarak boşanmaların hızlandırılması adı altında Medeni Kanun'da yapılmak istenen değişikliklere ilişkin analizlerimizi paylaştığımız bir sunum gerçekleştirdik.
- NOOR tarafından düzenlenen "Köktencilik ile Mücadele için Taktik Paylaşımı" toplantıda İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme sonrasındaki süreci aktardık.
- Brüksel'de gerçekleşen EuroMed Rights Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği çalışma grubu toplantısına katıldık.
- Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası ile TOBB Çanakkale Kadın Girişimciler Kurulu'nun düzenlediği Çanakkale'nin Emekçi Kadınları ile 8 Mart Söyleşisi'ne "İş-Yaşam Dengesi Politikaları ve Ekonomik Hakları" başlıklı konuşmayla katkı sunduk.
- Özyeğin Üniversitesi Uluslararası Hukuk Öğrencileri Birliği Kulübü (ILSA) tarafından düzenlenen Şiddet Zirvesi'nde KİHEP'in katılımcıları üzerindeki kadına yönelik şiddeti fark etme, önlem alma ve durdurmaya dair dönüştürücü etkilerini anlattık.
- Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG) ve UN Women işbirliğinde 7 ilden 22 STK'dan 38 temsilciyle gerçekleştirilen Nesiller Arası Eşitlik Çalıştayı'na katıldık.



- Sürdürülebilir Eğitim Gelişim ve Mükemmellik Derneği tarafından 17 Nisan`da düzenlenen “Sürdürülebilirlik için Eşitlik, Çeşitlilik ve Kapsayıcılık” webinarında sürdürülebilirlik için toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemini aktardık.
- Etkiniz Forum’a katılarak insani kriz dönemlerinde insan haklarını izlemenin neden önemli olduğunu Türkiye’nin dört bir yanından gelen 200’ü aşkın sivil toplum örgütü temsilcisiyle birlikte tartıştık.
- Avrupa Şiddete Karşı Kadınlar Ağı (WAVE) Güney Avrupa bölgesel grubunun düzenlediği toplantıda Türkiye’deki feminist ve kadın hareketinin haklarımıza yönelik saldırılara karşı mücadele etmek için yürüttüğü kampanya ve örgütlediği platformları anlattık.
- Paperlab Kazakistan’ın düzenlediği Dijital Demokrasi İnisiyatifi’nin dijital teknoloji ve kapsayıcı demokrasi çalışmalarının bir parçası olan küresel atölye serisine katıldık.
- Hafıza Merkezi tarafından düzenlenen uluslararası ağ toplantısında Cezayirli ve Faslı kadınlarla Medeni Kanun’dan doğan haklarımızı ve ortaklaşan mücadele deneyimlerimizi konuştuk.
- Mor Çatı, Havle, SPoD ve Kaos GL ile birlikte Fransa, İsviçre, ABD, Hollanda ve Avustralya Konsolosluklarından diplomatlarla bir araya gelerek, Türkiye’de kadın ve LGBTİ+ hakları alanında yaşanan son gelişmeleri değerlendirdik.



- UN Women tarafından Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Güçlü Sivil Alan Projesi kapsamında düzenlenen Toplumsal Cinsiyet, İklim Değişikliği ve Afetler: Sivil Toplum Eğitimi'ne katıldık.
- Akdeniz Kadın Fonu (MWF) bölgesel koordinasyon toplantısına katıldık.
- KOÇ Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Merkezi (KOÇKAM) tarafından yürütülen FIERCE projesi kapsamında düzenlenen Uluslararası Mekanizmalar Çalıştayı'na katıldık.
- Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği (STGM) tarafından düzenlenen Sivil Sesler Festivali'ne katıldık.
- TÜSEV-STGM-AB ortaklığındaki Örgütlenme Özgürlüğünün İzlenmesi Projesi'nin kapanış etkinliği olan Uluslararası Örgütlenme Özgürlüğü Konferansı'na katıldık.
- EuroMed Feminist İnisiyatifi ve Fransız Avrupa ve Dışişleri Bakanlığı'nın düzenlediği forumda yer aldık.
- Hafıza Merkezi'nin 12. Deneyim Aktarımları toplantısına katılarak CEDAW izleme süreci ve bu konuda KİH olarak on yıllara yayılan deneyimimizi aktardığımız bir sunum yaptık.
- Uluslararası Demokratik Enstitü (NDI) Türkiye ofisinin düzenlediği toplantıda "Otoriter Ülkelerde Kolektif Eylem ve İyi Örnekler" başlığında bir sunum yaptık.

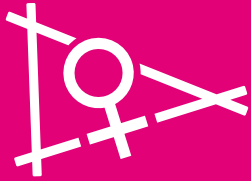


- Dayanışmanın Kadın Hali Derneği'nin (DAKAHDER) düzenlediği ve kadın siyasetini, iktidarı, kuir politikanın imkanlarını ve barış inşasını konuştuğumuz Amed'de Bir Başka Siyaset Okulu'na katılarak "İktidarın Hukuku ve Cinsiyeti" başlıklı bir sunum yaptık.
- KCDP'nin 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanması amacıyla başlattığı yeni kampanyası Biz Yazdık Biz Uygulatacağız 6284 İçin Seferberliğe kampanyasının tanıtımında konuşmacı olarak yer aldık.
- Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nin davetiyle Türkiye'de Kadınların Adalete Erişiminin Desteklenmesi ortak projesi kapsamında düzenlenen "Kadın Örgütleri ile Güç Birliği Toplantısı: Kadınlara yönelik şiddet konusunda farkındalık artırma çalışmaları" başlıklı toplantıya katıldık.
- Kadın Dayanışma Vakfı'nın ev sahipliğiyle Ankara'da "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Yerel Yönetimlerin Yerini Tekrar Düşünmek" başlığıyla düzenlenen 27. Sığınaklar Kurultayı'na katıldık.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından 13 Kasım 2024 tarihinde düzenlenen kadın örgütleri buluşmasına katıldık.
- 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında, Akhisar Belediyesi ve Akhisar Kent Konseyi Kadın Meclisinin ev sahipliğinde düzenlenen söyleşide konuşmacı olarak yer aldık.



- 25 Kasım'da Kiraathane İstanbul'un davetiyle Kadın Konuşmaları'na katılarak "Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddetle Mücadelede Cezasızlık, Koruyucu Önleyici Politikalar ve İstanbul Sözleşmesi" üzerine bir video çekimi gerçekleştirdik.
- Fındıklı Belediyesi'nin düzenlediği Haklar Sempozyumu'nda konuşmacı olarak yer aldık.
- İstanbul Üniversitesi Sosyal Sorumluluk Günleri kapsamında İstanbul Üniversiteli öğrencilerle bir araya gelerek Genç KİHEP çalışmamızdan ve kadın hareketinin kampanyalarını konuştuk.
- Havle Kadın Derneği'nin düzenlediği Örgütlü ve Güçlü Bir Feminizm İçin: Uluslararası Konca Kuriş Konferansı'nda Hepimiz için Anayasa Koordinasyonu kampanyamızla ilgili bir sunum yaptık.
- Sabancı Üniversitesi SU Gender Konferansı kapsamında KİH ve DEMOS olarak Türkiye'deki toplumsal cinsiyet karışıklığının siyasi bağlamını ve bunun sivil topluma etkisi üzerine bir atölye düzenledik.
- Tınaztepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik bölümü öğrencilerinin "Mesleki Örgütlenmenin Önemi" dersine konuk olarak cinsel sağlık ve üreme sağlığı alanındaki faaliyetlerimiz ve hak temelli savunuculuk üzerine bir sunum yaptık.





KİH KADININ
İNSAN HAKLARI
DERNEĞİ

KADININ İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

Women for Women's Human Rights (WWHR)

Ağa Çırağı Sok. No: 7 Pamir Apt. Kat: 2 Daire: 7
Gümüşsuyu 34437 İstanbul, Türkiye

Tel: (212) 251 00 29

E-posta: wwhr@wwhr.org



www.kadinininsanhaklari.org